

חיי שרה

Chajee Sarah - 'Het leven van Sarah' 5785.

Torah; Bereshiet – Genesis 23:1-25:18.

Haftarah; 1 Koningen 1:1-1:31.

Brit Chadasha; Lucas 20:27-33.

Een Bijbelgedeelte wat begint met de dood van Sarah, de eerste moeder van het volk Israël, draagt de naam 'het leven van Sarah'.

- Avraham was diep bedroefd en zocht een passende plek om haar te begraven
- hij koopt de grot van Machpela in Chevron/Hebron van Efron
- nadat hij Sarah daar heeft begraven roept hij zijn knecht bij hem die hij vertrouwde
- deze gaat op reis en vind Rivqah/Rebecca die de vrouw van Jitschak wordt
- Jitschak hield van haar en vond troost bij haar na de dood van zijn moeder Sarah.

Aan elk leven komt een eind...

Met niets zijn we op aarde gekomen en met niets verlaten we dit tijdelijke oord, dat is de basisgedachte over sterven in het Jodendom.

Een joodse begrafenis/lewajah is heel eenvoudig. Rituelen en gebruiken zijn bedoeld om te helpen realistisch met de dood om te gaan en om troost te vinden bij familie en vrienden.

Zo is er de *Keri'a*; het maken van een scheur in een kledingstuk of in een zwart lint.

Het symboliseert hoezeer men zich 'verscheurd voelt' als een naaste is gestorven.

Het troosten van de rouwendenden heet *Nichoem awelim* en er wordt vaak een *Nér neshama Sjiwa* kaars aangestoken die zeven dagen moet blijven branden.

De *shiw'a* kaars symboliseert de warmte, de wijsheid en de liefde die de overledene in het leven heeft gebracht bij diegene die achterblijven.

Bij het ter aarde stellen wordt een *hespeed*, letterlijk een treurrede gehouden.

Kadiesh wordt elf maanden lang, elke dag gezegd voor de overledene.

Dit is het traditionele gebed over de grootheid van G'd.

Op de sterfdatum wordt *Jizkor* gezegd; een gebed ter herdenking van de dode.

Vaak wordt dan een gedenksteen, *Matsewa* onthuld voor de achtergeblevenen.

De joodse traditie helpt te begrijpen dat 'de dood niet het einde is'.

De gestorvenen blijven leven in herinnering en men gelooft dat de levensadem terugkeert naar de Schepper.

Als men hun doden willen eren leggen ze geen bloemen op het graf, maar men legt er steentjes op, die weer en wind kunnen doorstaan, onvergankelijk als de liefde en eeuwig als het geloof.

Prediker 12; een reflectie op de betekenis van het leven.

Nadat Avraham had gerouwd en Sarah had beweend, zocht hij Efron de Chethiet op om grond te kopen en zo Sarah te verenigen met Adam en Chava in de spelonk van Machpelah,

Hij betaalde het volle pond voor de akker met de grot en zo werd dat stuk grond de eerste aangekochte bezitting van Erëts Jisraël!

Avraham zal verdrietig zijn geweest, hij zal Sarah gemist hebben, maar door te rouwen en verdriet te hebben kon hij zijn verlies verwerken. Hij raakte niet verbitterd door zijn verdriet.

Ondanks de pijn die het verlies met zich meebracht, zo vertelt de Torah ons, '*stond hij op*' uit zijn verdriet en ging verder met het leven. Het leven gaat door en is zo voorbij.

De kern van de Qohèlet, de Prediker is, de vluchtigheid van het leven.

Hij noemt het Hebreeuwse woord '*hevel*' vertaald met vluchtigheid of lucht en leegte, 38 keer.

De betekenis van dit woord is niet in één term te vatten.

Hevel betekent zoiets als damp of rook en is een metafoor voor de tijdelijkheid van het leven.

Een leven dat verwarrend kan zijn en onvoorspelbaar. Het is mooi en prachtig, zegenrijk en vol van gelukkige momenten of gaat gepaard met veel verdriet, pijn en moeite. Of een combinatie hiervan.

Het leven glipt als fijn zand door je vingers en Prediker weet dat in een symbolische uitzetting m.b.t. lijf en leden, dichterlijk vorm te geven en eindigt hst 12 met een goede raad;

"Heb ontzag voor G'd en houd u aan Zijn geboden; dat geldt voor alle mensen." *

Avraham wist dit al voordat de Torah op de Sinaï werd gegeven! Gen. 26:5

De schoonheid van Riwqah.

Avraham stuurt zijn knecht er op uit om een vrouw te vinden voor zoon Jitschak.

De dienaar, in 15:2 Eliëzer – *G'd is mijn hulp*, genoemd, ontmoette Riwqah bij de bron.

De Torah beschrijft haar als *'towat marè'* en dat betekent 'heel mooi'.

Dit betekent niet fysiek aantrekkelijk, maar is meer dan dat; ze is een *'mooi mens'*!

Ze is vriendelijk en behulpzaam, ze houdt rekening met de gevoelens van deze vreemdeling en is zorgvuldig in wat ze zegt tegen hem.

Bovendien zorgt zij niet alleen voor de zwijgende vreemde, maar ook voor zijn dieren.

Haar schoonheid schuilt niet in wat zij draagt.

Haar kleren worden niet beschreven en ook krijgen wij geen informatie over haar uiterlijk.

De details die we lezen, gaan over de manier waarop ze anderen behandelt, hoe ze spreekt en gastvrijheid aanbiedt. En, hoe veel water ze kon putten! Gen. 24:20.

Riwqah weet niet dat het een dienaar van Avraham is, die een bruid zoekt voor Jitschak.

Zij is een genereus mens en dat maakt haar *towat maré* in de ogen van Eliëzer.

Haar naam betekent *'binding'* en zij weet zo een unieke verbinding te leggen.

Het is geen toeval – *mikrèh* –. Een anagram van *mikrèh* is *'raqam HaShem'* en betekent;

'G'd heeft het zo geborduurd.'

Een wonder is een gebeurtenis die geloof creëert.

Eliëzer, afkomstig uit Damascus, vraagt voordat hij Riwkah ontmoet, G'd om een hemelse aanwijzing. Genesis 24:12-14.

In deze tekst komen we de Shashèlet tegen en wel bij *'wa'jomêr – en hij zei. '* (וַיֹּאמֶר)*

Men gaat er van uit vanwege dit teken, die twijfel bij de persoon aangeeft, dat hij daar bij die bron heeft gedacht aan de woorden van zijn meester in Gen. 15:2-4.

Daar had Avram nog geen nageslacht en offerde dat Eliëzer, zijn erfgenaam zou zijn als hij kinderloos zou blijven. Wellicht had de trouwe dienaar daar iets van gehoord.

Als hij dan de Eeuwige vraagt om het juiste meisje te sturen naar de bron, geeft dat tekenje boven de tekst aan, dat hij misschien twijfelde om het te vragen.

Als Eliëzer overtuigt is valt hij op zijn knieën en prijst de Eeuwige. Gen.24:26.

Kinderen van G'd, gelijk aan de engelen.

In 1 en 2 Koningen wordt vooral de geschiedenis van Israël en zijn koningen beschreven.

Het begint met de *oude* David van +/- 70 jaar oud (nog maar), die het niet meer warm kon krijgen.

Een maagd werd gevonden in Shunem, genaamd Avishag – 'onwetendheid'.

Ze was buitengewoon mooi – *jafa ad-me'od* – werd de verzorgster van de koude koning, die geen gemeenschap met haar heeft gehad.

Jeshûa wordt weer een probleemstelling voorgelegd.

Zijn antwoord is onthullend; *“zij die waard geacht zijn die toekomstige wereld te verkrijgen, en de opstanding uit de doden, zullen niet trouwen en ook niet ten huwelijk gegeven worden. Want zij kunnen niet meer sterven, omdat zij gelijk zijn aan engelen.”* Lucas 20:35-36b.

En Jeshûa citeert Ex. 3:6 en de Schriftgeleerden zwegen. Wij ook, van verwondering!

Kledingscheuringen en kiezelsteentjes voorbij; geen lucht en leegte, droefheid en duisternis maar een leven in het Licht.

Fêdde.

Bronnen; de Studie Bijbel, Torah commentaar H. J. Fields, van Jom tot Jom en mijn eigen gedachten.

*In Pred. 12:13 is het eerste woord 'sof' סוף conclusie en is de **Samech** ס in de Tenach groter dan de andere letters. Grotere en ook kleinere letters geven altijd iets belangrijks aan in de Tenach!

* De Shalshèlet is een teken dat een kleine bliksemschicht voorstelt; het laat de persoon even twifelen met wat te doen.

*De Shalshèlet komt drie keer voor in Bereshiet – 19:16; 24:12; 39:8; en één keer in Wajikra 8:23.

Verder in Jes. 13:8; Amos 1:2 en Ezra 5:15. Bovendien nog 39 keer in de Psalmen, Spreuken en in het boek Job.